

ศิลปะ

การควบคุม
ด้วยการ

มองเห็น

ดร.ต่อเกียรติ น้อยสำลี
tawkiat.noi@gmail.com

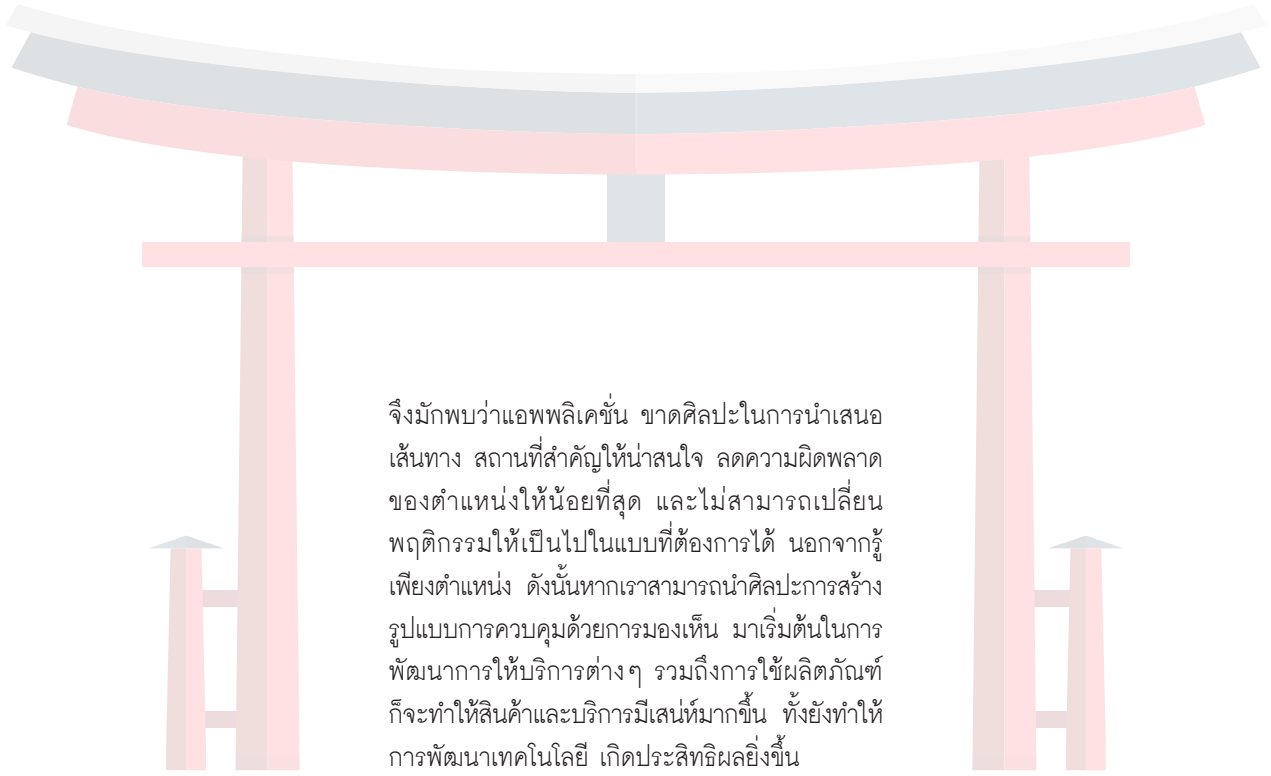
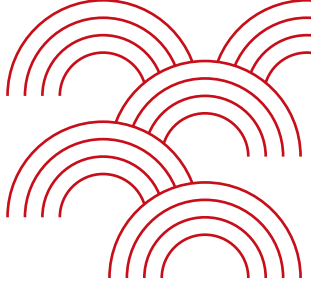
หนึ่งอาทิตย์ของการเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น ได้พบเห็นรูปแบบการสร้างสัญลักษณ์ สี สัน รูปภาพ เพื่อลดความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในระหว่างเดินทาง เริ่มตั้งแต่รูปสัญลักษณ์รถไฟที่มีหลากหลาย ทั้งรถไฟความเร็วสูงชินคันเซ็น รถไฟด่วน หรือรถไฟธรรมดา ทำให้ไม่เผลอซื้อตั๋วผิด เมื่อต้องเปลี่ยนสายรถไฟฟ้าก็ไม่ต่างจากบ้านเราที่มีสีบงบอกชัดเจน อีกทั้งยังแสดงเส้นทางเป็นสีเดียวกันบนผนังในสถานีอย่างชัดเจน รวมถึงสีของรถไฟซึ่งในแต่ละสถานียังมีทั้งลำดับตัวเลขบ่งชี้ และตัวอักษรแสดงอยู่ในแผนที่เส้นทางรถไฟฟ้าด้วย ทำให้การมองหาเส้นทางง่ายและรวดเร็ว

ตัวอย่างสัญลักษณ์ที่พบได้ภายในรถไฟของญี่ปุ่น
ที่มา: <https://www.odakyu.jp/thai/transport/riding/etiquette/>

จนกระทั่งเข้าไปภายในรถ ก็จะมีจอแผนที่เส้นทางแสดงเป็นแสงไฟกระพริบๆ จากหลอด LED ซึ่งจะสว่างขึ้นต่อเนื่องเมื่อถึงสถานีปลายทาง แถมนั่งยังมีลูกศรกระพริบๆ แสดงทิศทางไปพร้อมๆ กัน เมื่อมองหาเก้าอ้นั่งก็พบสัญลักษณ์ คนสูงอายุ สตรีมีครรภ์ แม่และเด็ก ผู้พิการหรือได้รับบาดเจ็บ ผู้ป่วยโรคหัวใจ อันนี้ยังไม่พบในบ้านเรา โดยเฉพาะสัญลักษณ์ให้ปิดโทรศัพท์เมื่ออยู่ใกล้บริเวณที่นั่งของคนกลุ่มนี้ หรือป้ายแสดงรูปหัวใจกับเครื่องหมายกากบาท เพื่อให้ทุกคนเสียสละที่นั่งแก่ผู้ป่วย สัญลักษณ์เหล่านี้ได้แสดงให้เห็นถึงการเอาใจใส่กลุ่มคนที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษจากสังคม หลังออกจากรถไฟฟ้า เปลี่ยนไปอีกเส้นทางหนึ่ง ก็พบว่าแต่ละสถานีในเส้นทางนี้ มีการสร้างสัญลักษณ์เป็นรูปต่างๆ ให้ดูสวยงาม แปลกตา อาทิ เครื่องหมายบวกเก้ๆ รูปสามเหลี่ยมสองชั้น รูปวงกลมสวยๆ และมีป้ายไฟยืนยัน “คุณอยู่ที่นี่” ตรงกับสัญลักษณ์ในแต่ละสถานีที่เดินทางมาถึง เท่านั้นยังไม่พอ เก้าอ้นั่งก็แสดงสัญลักษณ์แบบเดียวกับสถานี ทำให้มั่นใจได้ว่า เราลงสถานีเป้าหมาย

จึงมักพบว่าแอปพลิเคชัน ขาดศิลปะในการนำเสนอเส้นทาง สถานที่สำคัญที่น่าสนใจ ลดความผิดพลาดของตำแหน่งให้น้อยที่สุด และไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในแบบที่ต้องการได้ นอกจากนี้รู้เพียงตำแหน่ง ดังนั้นหากเราสามารถนำศิลปะการสร้างรูปแบบการควบคุมด้วยการมองเห็น มาเริ่มต้นในการพัฒนาการให้บริการต่างๆ รวมถึงการใช้ผลิตภัณฑ์ก็จะทำให้สินค้าและบริการมีเสน่ห์มากขึ้น ทั้งยังทำให้การพัฒนาเทคโนโลยี เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

“ การควบคุมด้วยการมองเห็น ไม่ใช่เพียงแค่บอกเล่าแต่สื่อสาร
ไม่ใช่เพียงแค่บ่งชี้แต่แสดงความรู้สึก
ไม่ใช่เพียงแค่สวยงามแต่กระตุ้นให้พฤติกรรมเปลี่ยนไป ”

